

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta paplašinātā sastāvā)

2024. gada 21. februārī *

Valsts atbalsts – Spānijas iestāžu piešķirts atbalsts atsevišķām ekonomisko interešu grupām (EIG) un to ieguldītājiem – Atsevišķiem finanšu līzingu līgumiem, kas paredzēti kuģu iegādei (Spānijas nodokļu līzingu sistēma), piemērojamais nodokļu režīms – Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par daļēji nesaderīgu ar iekšējo tirgu un uzdots to daļēji atgūt – Strīda priekšmeta daļējs zudums – Daļēja tiesvedības izbeigšana pirms sprieduma taisīšanas – Jauns atbalsts – Atgūšana – Līguma noteikumi, kas aizsargā saņēmējus no prettiesiska un ar iekšējo tirgu nesaderīga atbalsta atgūšanas – Pilnvaru sadalījums starp Komisiju un valstu iestādēm

Apvienotajās lietās T-29/14 un T-31/14

Telefónica Gestión Integral de Edificios y Servicios, SL, iepriekš – *Taetel, SL*, Madride (Spānija), ko pārstāv *E. Navarro Varona, P. Vidal Martínez, J. López-Quiroga Teijero, G. Canalejo Lasarte* un *A. Pérez Hernández*, advokāti,

prasītāja lietā T-29/14,

Banco Santander, SA, iepriekš – *Banco Popular Español, SA*, Madride, ko pārstāv *E. Abad Valdenebro, R. Calvo Salinero* un *A. Lamadrid de Pablo*, advokāti,

prasītāja lietā T-31/14,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *J. Carpi Badía* un *P. Němečková*, pārstāvji, kuriem palīdz *M. Segura Catalán*, advokāte,

atbildētāja,

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *A. Kornezovs* [*A. Kornezov*], tiesneši *G. De Bāre* [*G. De Baere*], *D. Petrliks* [*D. Petrlik*], *K. Kečmārs* [*K. Kecsmár*] un *S. Kingstone* [*S. Kingston*] (referente),

sekretāre: *P. Nunjesa Ruisa* [*P. Nuñez Ruiz*], administratore,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

nemot vērā tiesvedības rakstveida daļu, it īpaši:

- 2014. gada 18. marta rīkojumu par lietu T-29/14 un T-31/14 apvienošanu tiesvedības rakstveida un mutvārdu procesam, kā arī galīgā nolēmuma pieņemšanai,
- 2016. gada 2. marta lēmumu par tiesvedības apturēšanu līdz galīgā nolēmuma pieņemšanai lietā, par kuru pasludināts 2018. gada 25. jūlija spriedums Komisija/Spānija u.c. (C-128/16 P, EU:C:2018:591),
- 2018. gada 21. novembra lēmumu par tiesvedības apturēšanu līdz brīdim, kad galīgie nolēmumi lietās T-515/13 RENV un T-719/13 RENV stāsies likumīgā spēkā,
- 2021. gada 20. aprīļa lēmumu par tiesvedības atsākšanu,
- 2022. gada 12. aprīļa lēmumu par tiesvedības apturēšanu līdz galīgā nolēmuma pieņemšanai lietās, kurās pasludināts 2023. gada 2. februāra spriedums Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60),
- 2023. gada 22. februāra procesa organizatorisko pasākumu – pušu aicinājumu izteikties par 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) ietekmi uz lietu izskatīšanu,
- prasītājas lietā T-29/14 2023. gada 16. marta atbildi, kurā Vispārējai tiesai lūgts lemt par pamatiem, kas netika izskatīti 2023. gada 2. februāra spriedumā Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60), un prasītājas lietā T-31/14 2023. gada 16. marta atbildi, kurā būtībā norādīts, ka tā neiebilst pret to, ka Vispārējā tiesa pēc savas ierosmes konstatē, ka prasība ir zaudējusi priekšmetu un ka tiesvedība ir jāizbeidz atbilstoši Vispārējas tiesas Reglamenta 131. panta 1. punktam,
- Komisijas 2023. gada 16. marta atbildi, saskaņā ar kuru būtībā visi saistībā ar šo prasību izvirzītie jautājumi tikuši atrisināti prasībās, uz kurām attiecas 2023. gada 2. februāra spriedums Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60), un prasības ir jānoraida kā nepamatotas, izņemot daļā par ceturtajiem pamatiem, par kuriem tiesvedība būs jāizbeidz, kad tiks veikti pasākumi minētā sprieduma izpildei,
- 2023. gada 26. maija procesa organizatorisko pasākumu, ar ko prasītāja lietā T-31/14 aicināta, pirmām kārtām, izpildīt 130. panta 2. punkta prasības, ja tā plāno lūgt Vispārējo tiesu atzīt, ka tiesvedība šajā lietā ir jāizbeidz, un, otrām kārtām, precizēt, vai gadījumā, ja Vispārējā tiesa uzskatītu, ka par prasību ir jālemj, minētais lūgums ir uzskatāms par atteikšanos no prasības,
- prasītājas lietā T-31/14 2023. gada 9. jūnija atbildi, kurā būtībā norādīts, ka tā neplāno lūgt Vispārējo tiesu konstatēt, ka tiesvedība ir jāizbeidz, nedz arī atteikties no savas prasības,

pēc 2023. gada 16. novembra tiesas sēdes

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar prasībām, kas ir pamatotas ar LESD 263. pantu, prasītājas – *Telefónica Gestión Integral de Edificios y Servicios, SL*, iepriekš – *Taetel, SL*, un *Banco Santander, SA*, iepriekš – *Banco Popular Español, SA* – lūdz atcelt Komisijas Lēmumu 2014/200/ES (2013. gada 17. jūlijs) par valsts atbalstu SA.21233 C/11 (ex NN/11, ex CP 137/06), ko īstenojusi Spānija [– N]oteiktiem finanšu lizinga līgumiem piemērojamais nodokļu režīms, pazīstams arī kā “Spānijas nodokļu lizinga sistēma” (OV 2014, L 114, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).

Tiesvedības priekšvēsture

Par apstrīdēto lēmumu

- 2 Pēc sūdzībām par to, ka tāda Spānijas nodokļu lizinga sistēma, kāda tiek piemērota atsevišķiem finanšu lizinga līgumiem kuģu iegādei (turpmāk tekstā – “SNLS”), ļāva kuģniecības sabiedrībām iegādāties kuģus, ko būvējušas Spānijas kuģubūvētavas, saņemot 20–30 % cenas atlaidi, Eiropas Komisija sāka LESD 108. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru un pieņēma 2011. gada 29. jūnija Lēmumu C(2011) 4494 final (OV 2011, C 276, 5. lpp.; turpmāk tekstā – “lēmums par formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu”).
- 3 Formālās izmeklēšanas procedūras gaitā Komisija konstatēja, ka līdz šā sprieduma 2. punktā minētā lēmuma pieņemšanas dienai SNLS tika izmantota darījumos, ko veido kuģubūve kuģubūvētavās un to iegāde, kuru veic kuģniecības sabiedrības, kā arī šo darījumu finansēšana, izmantojot bankas *ad hoc* izveidotu juridisku un finansiālu struktūru. Saistībā ar katru kuģubūves pasūtījumu SNLS ir iesaistīta kuģniecības sabiedrība, kuģubūvētava, banka, lizinga sabiedrība un ekonomisko interešu grupa (EIG), ko veido šī banka un ieguldītāji, kuri iegādājas kapitāldaļas šajā EIG. Pēdējā minētā nomāja kuģi no lizinga sabiedrības, sākot no tā būvēšanas pirmās dienas, un pēc tam to iznomāja kuģniecības sabiedrībai saskaņā ar *berbouda* fraktēšanas līgumu. Minētā EIG apņēmas iegādāties šo kuģi lizinga līguma termiņa beigās, bet kuģniecības sabiedrība apņēmas to iegādāties *berbouda* fraktēšanas līguma termiņa beigās. Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu šis nodokļu plānošanas shēmas mērķis bija radīt nodokļu priekšrocības “nodokļu ziņā pārredzamu” EIG ieguldītājiem – tādā ziņā, ka EIG reģistrētā peļņa un zaudējumi automātiski tiek nodoti Spānijā rezidējošajiem ieguldītājiem proporcionāli to dalībai EIG, – un daļu no šīm priekšrocībām nodot kuģniecības sabiedrībai kā atlaidi no šā paša kuģa cenas.
- 4 Komisija ir konstatējusi, ka darījumi, kas veikti atbilstoši SNLS, apvieno piecus pasākumus, kas paredzēti vairākos 2004. gada 5. marta *Real Decreto Legislativo 4/2004, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Sociedades* (Karaļa leģislatīvais dekrēts 4/2004, ar ko apstiprina Likuma par uzņēmuma ienākuma nodokli konsolidēto versiju, 2004. gada 11. marta *BOE* Nr. 61, 10951. lpp.; turpmāk tekstā – “Likums par uzņēmumu ienākuma nodokli”) un 2004. gada 30. jūlija *Real Decreto 1777/2004, por el que se aprueba el Reglamento del Impuesto sobre Sociedades* (Karaļa dekrēts 1777/2004, ar ko apstiprina Noteikumus par uzņēmuma ienākuma nodokli, 2004. gada 6. augusta *BOE* Nr. 189, 28377. lpp.; turpmāk tekstā – “Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokli”) noteikumos. Šie pieci pasākumi ietvēra nomāto aktīvu paātrinātu norakstīšanu, kā paredzēts minētā likuma 115. panta 6. punktā, priekšlaicīgas norakstīšanas diskrecionāru piemērošanu, kas izriet no šā likuma 48. panta 4. punkta un 115. panta 11. punkta, kā arī no minēto noteikumu 49. panta, noteikumus par EIG, tonnāžas nodokļa sistēmu, kas paredzēta šā paša likuma 124.–128. pantā, un šo noteikumu 50. panta 3. punkta noteikumus.

- 5 Saskaņā ar Likuma par uzņēmumu ienākuma nodokli 115. panta 6. punktu paātrināta norakstīšana sākās nomāto aktīvu darbības pirmajā dienā, t.i., ne agrāk kā no brīža, kad nomnieks saņem un sāk izmantot šos aktīvus. Tomēr minētā likuma 115. panta 11. punktā bija paredzēts, ka Ekonomikas un finanšu ministrija pēc nomnieka oficiāla pieprasījuma drīkst noteikt agrāku attiecīgās norakstīšanas sākuma datumu. Šajā pantā bija paredzēti divi vispārīgi priekšlaicīgas norakstīšanas nosacījumi. Īpašie nosacījumi, kas bija piemērojami EIG, bija ietverti šā paša likuma 48. panta 4. punktā. Šā likuma 115. panta 11. punktā paredzētā atļauju saņemšanas procedūra bija sīki aprakstīta Noteikumu par uzņēmumu ienākuma nodokli 49. pantā.
- 6 Tonnāžas nodokļa sistēma tika atļauta kā ar iekšējo tirgu saderīgs valsts atbalsts saskaņā ar 1997. gada 5. jūlija Kopienas pamatnostādņem par valsts atbalstu jūras transportam (OV 1997, C 205, 5. lpp.), kas grozītas ar Komisijas Paziņojumu C(2004) 43 (OV 2004, C 13, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “Jūras transporta pamatnostādnes”), ar Komisijas Lēmumu C(2002) 582 final (2002. gada 27. februāris) par valsts atbalstu N 736/2001, ko piešķirusi Spānija – Režims jūras pārvadājumu sabiedrību aplikšanai ar nodokli atkarībā no tonnāžas (OV 2004, C 38, 4. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas 2004. gada 2. jūnija lēmumu par valsts atbalstu N 528/2003, ko piešķirusi Spānija – Valsts [jūras transporta] tonnāžas nodokļa sistēmas pārveidošana (OV 2005, C 77, 29. lpp.). Šajā sistēmā uzņēmumi, kas ir iekļauti kādā no kuģniecības sabiedrību reģistriem un kas šajā nolūkā ir ieguvuši nodokļu iestādes atļauju, tiek aplikti ar nodokļiem nevis atkarībā no peļņas un zaudējumiem, bet gan atkarībā no tonnāžas. Spānijas tiesību akti ļauj EIG reģistrēties vienā no šiem reģistriem, lai gan tās nav kuģniecības sabiedrības.
- 7 Likuma par uzņēmumu ienākuma nodokli 125. panta 2. punktā bija paredzēta īpaša procedūra kuģiem, kuri pārejas uz tonnāžas nodokļa sistēmu laikā jau ir nopirkti, un izmantotiem kuģiem, kuri bija nopirkti brīdī, kad uzņēmumam jau bija piemērojama šī sistēma. Piemērojot minēto sistēmu parastā veidā, iespējamais kapitāla pieaugums tika aplikts ar nodokli saskaņā ar tonnāžas nodokļa sistēmu un tika pieņemts, ka kapitāla pieauguma aplikšana ar nodokli – kaut arī novēloti – notiek pēc tam, kad kuģis ir pārdots vai demontēts. Tomēr, atkāpjoties no šā noteikuma, Noteikumu par uzņēmumu ienākuma nodokli 50. panta 3. punktā bija paredzēts, ka gadījumos, ja kuģis bija iegādāts, izmantojot atpirkšanas tiesības, pamatojoties uz nodokļu iestāžu iepriekš apstiprināto līzings līgumu, kuģi uzskata par jaunu un neizmantotu minētā likuma 125. panta 2. punkta izpratnē, neņemot vērā, ka tas jau ir ticis norakstīts, tāpēc iespējamais kapitāla pieaugums netika aplikts ar nodokli. Šī atkāpe, kas nav tikusi paziņota Komisijai, tika piemērota tikai atsevišķiem līzings līgumiem, kurus nodokļu iestādes ir apstiprinājušas saistībā ar pieteikumiem par priekšlaicīgu norakstīšanu saskaņā ar šā likuma 115. panta 11. punktu, t.i., saistībā ar nomātiem jaunbūvētiem kuģiem, kas iegādāti SNLS darījumu rezultātā un – ar vienu izņēmumu – no Spānijas kuģubūvētavām.
- 8 Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu, piemērojot visus šos pasākumus, EIG saņēma nodokļu priekšrocības divos posmos. Pirmajā posmā saskaņā ar parasto uzņēmuma ienākuma nodokļa sistēmu nomātajam kuģim tika piemērota vērtības priekšlaicīga un paātrināta norakstīšana, kas EIG radīja lielus zaudējumus, kuri, ņemot vērā EIG pārredzamību nodokļu ziņā, varēja tikt atskaitīti no ieguldītāju pašu ieņēmumiem proporcionāli to kapitāldaļām minētajā EIG. Lai gan šā kuģa vērtības priekšlaicīgā un paātrinātā norakstīšana parasti tika kompensēta, vēlākā posmā palielinot nodokļu maksājumus tad, kad šis kuģis bija pilnībā norakstīts vai kad kuģis bija pārdots, radot kapitāla pieaugumu, otrajā posmā nodokļu ietaupījumi, kuri gūti ieguldītājiem nodoto sākotnējo zaudējumu rezultātā, tika nodrošināti, veicot EIG pāreju uz tonnāžas nodokļa sistēmu, kas ļāva no nodokļa pilnībā atbrīvot kapitāla pieaugumu, kurš rodas, pārdodot minēto kuģi kuģniecības sabiedrībai.

- 9 Kaut arī Komisija uzskatīja, ka SNLS ir jāraksturo kā “sistēma”, tā analizēja arī katru attiecīgo pasākumu atsevišķi. Apstrīdētajā lēmumā tā nolēma, ka pasākumi, kas izriet no Likuma par uzņēmumu ienākuma nodokli 115. panta 11. punkta un attiecas uz nomāto aktīvu priekšlaicīgu norakstīšanu, un tie, kas izriet no tonnāžas nodokļa sistēmas piemērošanas uzņēmumiem, kuģiem vai darbībām, kurām uz to nav tiesību, un tie, kas izriet no Noteikumu par uzņēmumu ienākuma nodokli 50. panta 3. punkta piemērošanas, ir valsts atbalsts EIG un to ieguldītājiem, kuru kopš 2002. gada 1. janvāra nelikumīgi īstenojusi Spānijas Karaliste, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu. Tā atzina, ka attiecīgie nodokļu pasākumi nav saderīgi ar iekšējo tirgu, izņemot atbalstu, kas atbilst atlīdzībai par finanšu ieguldītāju starpniecību atbilstīgi tirgum un kas tiek nodots jūras transporta uzņēmumiem, kuriem saskaņā ar Jūras transporta pamatnostādņem uz to ir tiesības. Tā nolēma, ka Spānijas Karalistei ir jāizbeidz šīs atbalsta shēmas piemērošana, ciktāl tā nav saderīga ar iekšējo tirgu, un ir jāatgūst nesaderīgais atbalsts no EIG ieguldītājiem, kas to ir saņēmuši, nedodot iespēju šādiem saņēmējiem nodot šā atbalsta atgūšanas slogu citām personām.
- 10 Komisija tomēr nolēma, ka netiks atgūts atbalsts, kas ir piešķirts kā daļa no finansēšanas darbībām, ar kurām kompetentās valsts iestādes ir apņēmušas piešķirt pasākumu sniegtās priekšrocības saskaņā ar pirms 2007. gada 30. aprīļa pieņemtiem juridiski saistošiem tiesību aktiem, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts tās Lēmums 2007/256/EK (2006. gada 20. decembris) par Francijas ieviesto atbalsta shēmu saskaņā ar Vispārējā nodokļu kodeksa 39.CA pantu – Valsts atbalsts C 46/04 (ex NN 65/04) (OV 2007, L 112, 41. lpp.).

Par pārējām prasībām, kas celtas par apstrīdēto lēmumu

- 11 Ar 2015. gada 17. decembra spriedumu Spānija u.c./Komisija (T-515/13 un T-719/13, EU:T:2015:1004) Vispārējā tiesa apmierināja divas citas prasības, ko, balstoties uz pamatu par LESD 107. panta 1. punkta un 296. panta pārkāpumu, par apstrīdēto lēmumu bija iesniegusi Spānijas Karaliste, *Lico Leasing, SA* un *Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de Reconversión, SA* (turpmāk tekstā – “PYMAR”), un Vispārējā tiesa apstrīdēto lēmumu atcēla.
- 12 Ar 2018. gada 25. jūlija spriedumu Komisija/Spānija u.c. (C-128/16 P, EU:C:2018:591) Tiesa atcēla 2015. gada 17. decembra spriedumu Spānija u.c./Komisija (T-515/13 un T-719/13, EU:T:2015:1004) un nodeva lietas T-515/13 un T-719/13 atpakaļ Vispārējai tiesai.
- 13 Ar 2020. gada 23. septembra spriedumu Spānija u.c./Komisija (T-515/13 RENV un T-719/13 RENV, EU:T:2020:434) Vispārējā tiesa prasības noraidīja.
- 14 Ar 2023. gada 2. februāra spriedumu Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) Tiesa daļēji atcēla 2020. gada 23. septembra spriedumu Spānija u.c./Komisija (T-515/13 RENV un T-719/13 RENV, EU:T:2020:434) un, taisot galīgu spriedumu par abām attiecīgajām prasībām, tā daļēji atcēla apstrīdēto lēmumu.
- 15 2023. gada 2. februāra spriedumā Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) Tiesa vispirms noraidīja apelācijas sūdzības daļā par apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentāciju par apgalvoto SNLS selektivitātes neesamību. Tāpat tā arī noraidīja apelācijas sūdzības daļā par pamatiem, kas attiecas uz tiesiskās paļāvības aizsardzības un tiesiskās drošības principu piemērošanu, norādot, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, kas tomēr neietekmējot tās vērtējumu. Visbeidzot, tā apmierināja Spānijas Karalistes pamatu par pamatojuma nenorādīšanu 2020. gada 23. septembra spriedumā Spānija u.c./Komisija (T-515/13 RENV un T-719/13 RENV, EU:T:2020:434) attiecībā uz aplūkotā atbalsta atgūšanu. Tā

uzskatīja: konstatējama vien, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas nebija apstrīdējušas apstrīdētajā lēmumā veikto atbalsta saņēmēju identifikāciju, un atsaukdams uz šā lēmuma loģiku, kā arī tā saturu, lai gan tā no izvirzītā pamata secināja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas netieši, bet noteikti apgalvo, ka tās nebija vienīgās attiecīgā atbalsta saņēmējas, jo liela daļa šā atbalsta tika nodota kuģniecības sabiedrībām, Vispārējā tiesa nav atbildējusi uz šo pamatu. Tā secināja, ka Vispārējā tiesa nav izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, un tādēļ atcēla Vispārējās tiesas spriedumu.

- 16 Taisot galīgo spriedumu lietā, Tiesa apmierināja *Lico Leasing* un *PYMAR* izvirzīto pamatu, ar kuru tās apgalvoja, ka EIG ieguldītāji nebija vienīgie attiecīgā atbalsta saņēmēji, jo liela šā atbalsta daļa tika nodota kuģniecības sabiedrībām. Tādējādi tā atcēla apstrīdētā lēmuma 1. pantu, ciktāl tajā EIG un to ieguldītāji identificēti kā vienīgie šajā lēmumā paredzētā atbalsta saņēmēji, kā arī šā paša lēmuma 4. panta 1. punktu, ciktāl ar to Spānijas Karalistei uzdots no EIG ieguldītājiem, kas to ir saņēmuši, atgūt visu attiecīgā atbalsta summu.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 17 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai būtībā ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu, ciktāl tajā ir konstatēta valsts atbalsta esamība un uzdots to atgūt no EIG ieguldītājiem;
  - pakārtoti – atcelt rīkojumu par atbalsta atgūšanu, kas izteikts minētā lēmuma 4. panta 1. punktā attiecībā uz EIG ieguldītājiem, ar pamatojumu, ka tas ir pretrunā tiesiskās drošības un tiesiskās palāvības aizsardzības principiem;
  - pakārtoti tam – atcelt šā lēmuma 2. pantu un konstatēt, ka apgalvotās priekšrocības, kas EIG ieguldītājiem ir jāatmaksā, aprēķina metode neatbilst tiesību normām;
  - konstatēt, ka šā paša lēmuma 4. panta 1. punkts nav spēkā, vai daļēji atcelt šo tiesību normu, ciktāl tajā aizliegts “nodot atgūšanas slogu citām personām”;
  - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 18 Prasītāja lietā T-29/14 turklāt lūdz, pakārtoti savam pirmajam prasījumam, Vispārējo tiesu atcelt apstrīdētā lēmuma 1., un 2. pantu un 4. panta 1. punktu, ciktāl tajos EIG ieguldītāji identificēti kā saņēmēji, kuriem jāatmaksā apgalvotais atbalsts.
- 19 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasības noraidīt;
  - galvenokārt – piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un – pakārtoti – noteikt, ka tām papildus saviem tiesāšanās izdevumiem ir jāsedz arī trīs ceturtdaļas Komisijas tiesāšanās izdevumu.

Juridiskais pamatojums

- 20 Prasības pamatošanai katra prasītāja izvirza piecus pamatus:
- pirmie attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu, ciktāl apstrīdētajā lēmumā esot kļūdaini konstatēta valsts atbalsta esamība;
  - otrie attiecas uz LESD 107. panta pārkāpumu, ciktāl Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka daži SNLS veidojoši nodokļu pasākumi, tos aplūkojot atsevišķi, ir uzskatāmi par jaunu valsts atbalstu;
  - trešie attiecas uz tiesiskās drošības un tiesiskās palāvības aizsardzības principu pārkāpumu;
  - ceturtnie attiecas uz LESD 107. un 108. panta pārkāpumu, pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi un samērīguma principa pārkāpumu saistībā ar saņēmēju identificēšanu un atbalsta atgūšanas metodi;
  - piektnie attiecas uz LESD 108. panta, Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108.] panta piemērošanai (OV 1999, L 83, 1. lpp.), 14. panta, LES 3. panta 6. punkta un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 16. un 17. panta pārkāpumu, ciktāl ar apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktu ir aizliegts “nodot atgūšanas slogu citām personām”.
- 21 Atbildot uz Vispārējās tiesas procesa organizatorisko pasākumu par to, kā 2023. gada 2. februāra spriedums Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) ietekmē prasību izskatīšanu, prasītāja lietā T-29/14 norādīja, ka tā atsakās no pirmā un trešā pamata. Atbildē uz Vispārējās tiesas 2023. gada 28. septembrī noteikto procesa organizatorisko pasākumu prasītāja lietā T-31/14 norādīja, ka tā atteiksies no tiem pašiem pamatiem gadījumā, ja Vispārējā tiesa uzskatītu, ka prasība ir saglabājusi savu priekšmetu un ka par to ir jālemj. Tiesas sēdē tā arī norādīja, ka ir atteikusies no ceturtnā pamata otrās daļas.

Par strīda priekšmeta daļēju zudumu

- 22 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru strīda priekšmetam, kāds tas ir noteikts pieteikumā par lietas ierosināšanu, – tāpat kā *locus standi* – ir jāturpina pastāvēt līdz tiesas nolēmuma pasludināšanai, pretējā gadījumā tiesvedība ir jāizbeidz pirms sprieduma taisīšanas; tas nozīmē, ka tiesvedības pusei, kas ir cēlusi šo prasību, ir jābūt iespējai tās rezultātā gūt kādu labumu (skat. spriedumu, 2007. gada 7. jūnijs *Wunenburger*/Komisija, C-362/05 P, EU:C:2007:322, 42. punkts un tajā minētā judikatūra, un rīkojumu, 2014. gada 14. janvāris, *Miettinen*/Padome, T-303/13, nav publicēts, EU:T:2014:48, 16. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 23 Tādējādi saistībā ar prasību, kas celta saskaņā ar LESD 263. pantu, tika nospriests, ka tad, ja apstrīdētais lēmums tiek atcelts tiesvedības laikā, prasībai saistībā ar prasījumiem atcelt minēto lēmumu zūd priekšmets (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2004. gada 29. aprīlis, Itālija/Komisija, C-372/97, EU:C:2004:234, 37. punkts, un 2005. gada 19. oktobris, *CDA Datenträger Albrechts* /Komisija, T-324/00, EU:T:2005:364, 116. un 117. punkts).
- 24 Atceļot apstrīdēto aktu, prasītājs gūst vienīgo rezultātu, kādu tam var sniegt viņa prasība, un līdz ar to Eiropas Savienības tiesai vairs nav, par ko pieņemt nolēmumu (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 1993. gada 8. marts, *Lezzi Pietro*/Komisija, C-123/92, EU:C:1993:87, 10. punkts).

- 25 Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad apstrīdētā akta daļēja atcelšana prasītājam ir sniegusi rezultātu, uz kuru attiecas daļa no tā prasības, un tādēļ par šo daļu vairs nav jālemj (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2004. gada 29. aprīlis, Itālija/Komisija, C-372/97, EU:C:2004:234, 37. un 38. punkts).
- 26 Turklāt absolūtā vara, kas ir piešķirta Savienības tiesas atcelšanas spriedumam, attiecas gan uz sprieduma rezolutīvo daļu, gan uz tā obligāti sniedzamo pamatojumu (skat. spriedumu, 2004. gada 29. aprīlis, Itālija/Komisija, C-372/97, EU:C:2004:234, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 27 Šajā lietā ir jākonstatē, ka 2023. gada 2. februāra spriedumā Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) Tiesa apstrīdēto lēmumu atcēla tikai daļēji. Kā norādīts šā sprieduma 16. punktā, tā atcēla apstrīdētā lēmuma 1. pantu, ciktāl tajā EIG un to ieguldītāji identificēti kā vienīgie šajā lēmumā paredzētā atbalsta saņēmēji, kā arī 4. panta 1. punktu, ciktāl ar to Spānijas Karalistei ir uzdots visu attiecīgā atbalsta summu atgūt no EIG ieguldītājiem, kas to ir saņēmuši.
- 28 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) 138. un 139. punktā Tiesa precizēja, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu, identificējot attiecīgos atbalsta saņēmējus, jo EIG saskaņā ar juridiski saistošiem līgumiem, kas noslēgti ar kuģniecības sabiedrībām un iesniegti nodokļu administrācijai, daļa no iegūtās nodokļu priekšrocības bija jānodod kuģniecības sabiedrībām.
- 29 Savās prasībās prasītājas, kas ir to uzņēmumu tiesību pārņēmējas, kuri SNLS ietvaros ir veikuši ieguldījumus EIG, ceturto pamatu pirmajā daļā apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, apstrīdētajā lēmumā kvalificējot EIG un ieguldītājus kā vienīgos atbalsta saņēmējus un ciktāl tā ir nolēmusi, ka visa atbalsta summa ir jāatgūst no pēdējiem minētajiem, lai gan citi uzņēmumi, kas piedalījās darījumos saskaņā ar SNLS, piemēram, kuģu būvētavas un kuģniecības sabiedrības, arī bija šīs sistēmas labuma guvējas un arī no tās guva priekšrocības. Prasītāja lietā T-29/14 šajā daļā arī apgalvo, ka apstrīdētais lēmums nav pietiekami pamatots attiecībā uz SNLS labuma guvēju identificēšanu.
- 30 Tādējādi ar ceturto pamatu pirmo daļu prasītājas būtībā lūdz, lai Vispārējā tiesa atceļ apstrīdētā lēmuma 1. pantu, kā arī 4. panta 1. punktu, ciktāl tajos EIG un to ieguldītāji ir norādīti kā vienīgie SNLS labuma guvēji un ciktāl tajos Spānijas Karalistei ir uzdots no minētajiem ieguldītājiem atgūt visu attiecīgā atbalsta summu.
- 31 Kā norādīts šā sprieduma 16. un 27. punktā, Tiesa šajā daļā atcēla apstrīdētā lēmuma 1. pantu, kā arī 4. panta 1. punktu.
- 32 No tā izriet, ka apstrīdētā lēmuma daļēja atcelšana, ko pasludinājusi Tiesa, prasītājam ir sniegusi rezultātu, kādu tās centās panākt daļā savu prasību, proti, daļā par šā lēmuma aspekta izšanu no Savienības tiesību sistēmas (šajā nozīmē skat. rīkojumu, 2014. gada 16. septembris, *Justice & Environment*/Komisija, T-405/10, nav publicēts, EU:T:2014:821, 20. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 33 Pat pieņemot, ka šā sprieduma 29. punktā minētie iebildumi būtu juridiski pamatoti, tie neizraisītu apstrīdētā lēmuma atcelšanu lielākā daļā, nekā Tiesa noteikusi 2023. gada 2. februāra spriedumā Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60). It īpaši iebildums (pieņemot, ka tas ir pamatots) par to, ka citi uzņēmumi, kas piedalījās darījumos saskaņā ar

SNLS, piemēram, kuģu būvētavas, arī būtu jāuzskata par SNLS labuma guvējiem un uzņēmumiem, uz kuriem attiecas atgūšanas rikožums, izraisītu apstrīdētā lēmuma 1. panta atcelšanu, ciktāl tajā EIG un to ieguldītāji minēti kā vienīgie attiecīgā atbalsta saņēmēji, kā arī šā lēmuma 4. panta 1. punkta atcelšanu – ciktāl tajā Spānijas Karalistei uzdots atgūt visu attiecīgā atbalsta summu no EIG ieguldītājiem, kas ir tā saņēmēji. Tomēr, kā atgādināts šā sprieduma 16., 27. un 31. punktā, šie panti tika atcelti šajā daļā ar Tiesas 2023. gada 2. februāra spriedumu Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60).

- 34 Līdz ar to ir jāuzskata, ka šajā daļā izskatāmajām prasībām ir zudis priekšmets.
- 35 Turklāt attiecībā uz prasītāju argumentāciju, ar ko apstrīd kuģu būvētavu izslēgšanu no SNLS labuma guvējiem un uzņēmumiem, uz kuriem attiecas atgūšanas rikožums, var norādīt, ka prasītājas nav pierādījušas, ka šāda argumentācija (pieņemot, ka tā ir pamatota) tām varētu radīt lielāku labumu, nekā tās gūst no 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60).
- 36 Prasītājas uzskata, ka EIG saglabāja tikai 10–15 % no priekšrocībām, kas izriet no SNLS ietvaros veiktajiem darījumiem, jo lielākā daļa no priekšrocībām, kas gūtas no šiem darījumiem, proti, 85–90 % no finanšu un nodokļu ietaupījuma, kas izriet no katra darījuma, tika nodota trešajām personām. Tās norāda, ka saskaņā ar apstrīdēto lēmumu šīs trešās personas ir kuģniecības sabiedrības, bet patiesībā SNLS reālās labuma guvējas ir kuģu būvētavas, precīzāk, Spānijas kuģu būvētavas.
- 37 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) 138. punktā Tiesa konstatēja, ka “saskaņā ar tiesību normām, kas piemērojamas ar kuģniecības sabiedrībām noslēgtajiem līgumiem, EIG bija pienākums daļu no iegūtās nodokļu priekšrocības nodot pēdējām minētajām”. Minētā sprieduma 131. punktā tā norādīja, ka apstrīdētā lēmuma 11. apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka darījums atbilstoši SNLS ļauj kuģniecības sabiedrībai iegādāties jaunbūvētu kuģi ar 20–30 % atlaidi salīdzinājumā ar cenu, ko saņēma kuģu būvētavs, un šā lēmuma 12. apsvērumā tā ir uzskatījusi, ka SNLS ir bankas izveidota nodokļu plānošanas shēma, lai radītu nodokļu priekšrocības “nodokļu ziņā pārrēdzamas” EIG ieguldītājiem un nodotu daļu no šīm nodokļu priekšrocībām kuģniecības sabiedrībai kā atlaidi no kuģa cenas, ieguldītājiem saglabājot iespēju gūt labumu no citām priekšrocībām. Tā paša sprieduma 132. punktā tā arī ir norādījusi, ka minētā lēmuma 162. apsvērumā Komisija norādīja, ka no ekonomikas viedokļa ievērojama EIG saņemtās nodokļu priekšrocības daļa tika nodota minētajai kuģniecības sabiedrībai cenu atlaides formā.
- 38 Šajā ziņā no apstrīdētā lēmuma 19. apsvēruma izriet, ka “nodokļu ieguvumu aptuveni 30 % apmērā no kuģa sākotnējās bruto cenas [...], ko sākotnēji saņēma EIG un tās ieguldītāji, patur ieguldītāji (10–15 %), un daļa tiek nodota kuģniecības sabiedrībai (85–90 %), kas galu galā kļūst par kuģa īpašnieci, pie tam kuģa sākotnējā bruto cena ir par 20–30 % mazāka”.
- 39 Šādos apstākļos un pat ja Tiesai lietās, kurās pasludināts 2023. gada 2. februāra spriedums Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60), netika uzdots jautājums par to, vai arī kuģu būvētavas ir jāuzskata par SNLS labuma guvējām (tādēļ tai nav bijusi iespēja lemt par šo jautājumu), ir jākonstatē, ka nekas prasītāju argumentācijā nenorāda uz to, ka priekšrocības summa, kuru ir saņēmuši ieguldītāji, proti, 10–15 % no priekšrocībām, kas izriet no SNLS ietvaros veiktajiem darījumiem, un kas tiem ir jāatmaksā Spānijas Karalistei, atšķirtos, ja kuģu būvētavas arī tiktu uzskatītas par SNLS labuma guvējām. Proti, kā prasītāja lietā T-29/14 turklāt atzina tiesas

sēdē, daļa no priekšrocības, ko EIG saglabāja saistībā ar SNLS, nemainās atkarībā no tā, vai citu SNLS labuma guvēju vidū ir tikai kuģniecības sabiedrības vai gan pēdējās minētās, gan kuģu būvētavas.

- 40 Tādējādi ir jāsecina, ka prasītājas katrā ziņā nav pierādījušas, ka tām bija interese izvirzīt ceturto pamatu pirmo daļu, ciktāl tās mērķis ir apstrīdēt kuģu būvētavu izslēgšanu no SNLS labuma guvējiem.
- 41 Turpinājumā ar ceturto pamatu otro daļu prasītājas apstrīd apstrīdētā lēmuma 263.–269. apsvērumā aprakstīto metodi, lai aprēķinātu summu, kas ieguldītājiem ir jāatmaksā. It īpaši tās apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu, minētajā metodē neņemdamā vērā to veiktos tā sauktos “neatgūstamos” ieguldījumus. Tās uzskata, ka, uzdodot atgūt atbalstu, Komisijai esot bijis jāņem vērā tādi EIG ieguldītāju ieguldījumi ar zaudējumiem, kurus tie veikuši, lai radītu nodokļu priekšrocību, kur šie ieguldījumi ir minētai priekšrocībai raksturīgie īpašie izdevumi. Šajā daļā prasītājas arī apgalvo, ka Komisijai esot bijis jāatskaita to priekšrocību summas, ko EIG ieguldītāji saistībā ar SNLS ir nodevuši trešajām personām.
- 42 Šajā ziņā ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 263.–269. apsvērumā ir nodaļa “Atgūstamo summu noteikšana”, kurā Komisija norāda četru posmu metodi, kura, pēc tās domām, ir jāpiemēro Spānijas Karalistei, lai katrā atsevišķā gadījumā noteiktu nesaderīgā atbalsta summu, kas jāatgūst no saņēmējiem. Komisija precizē, ka šo metodiku turpmāk var uzlabot, lai tostarp noteiktu faktisko nodokļa priekšrocību summu, kuru saņēma ieguldītāji, ņemot vērā katra no tiem individuālo nodokļu situāciju.
- 43 Šie četri posmi ir šādi:
- pirmkārt, aprēķināt darījuma radīto kopējo nodokļu priekšrocību (vai EIG vai tās ieguldītāju gūto nodokļu priekšrocību pašreizējo neto vērtību (VAN), t.i., pirms tās priekšrocību daļas atskaitīšanas, kas nodota kuģniecības sabiedrībai, izmantojot cenas atlaidi);
  - otrkārt, aprēķināt nodokļu priekšrocību, ko rada darījumam piemērotie vispārējie nodokļu pasākumi (t.i., VAN, kura aprēķināta tādā pašā veidā kā pirmajā posmā – no nodokļu priekšrocību summas, ko EIG vai tās ieguldītāji būtu guvuši atsauces situācijā, kad tiek izmantota tikai paātrināta amortizācija no brīža, kad sākas kuģa ekspluatācija un darījums tiek aplikts ar nodokli saskaņā ar parasto uzņēmumu ienākuma nodokļa režīmu);
  - treškārt, aprēķināt nodokļu priekšrocību, kas ir līdzvērtīga valsts atbalstam, proti, starpību starp pirmajā un otrajā posmā iegūtajām summām;
  - ceturtkārt, aprēķināt atbalsta summu, kas izriet no saderīgā trešā posma aprēķina (t.i., priekšrocību, kas nodota kuģniecības sabiedrībai un kas ir saderīga saskaņā ar Jūras transporta pamatnostādņu 11. sadaļu, jo Komisija apstrīdētā lēmuma 202. un nākamajos apsvērumos uzskatīja, ka daļa no kuģniecības sabiedrībai nodotās priekšrocības var tikt uzskatīta par saderīgu, ja šī sabiedrība, attiecīgais kuģis un transporta darbības bija atbilstīgas saskaņā ar Jūras transporta pamatnostādņēm, kā tas norādīts šā sprieduma 9. punktā).

- 44 Kā prasītāja lietā T-29/14 būtībā atzina tiesas sēdē, prasītāju argumentācija, kuras mērķis ir apstrīdēt metodi, kas aprakstīta apstrīdētā lēmuma 263.–269. apsvērumā, un it īpaši to, ka netika atskaitīti “neatgūstamie” ieguldījumi, kā arī, vispārīgi, summas, kas tika pārskaitītas trešajām personām, ir balstīta uz premisu, ka nelikumīgā un ar iekšējo tirgu nesaderīgā atbalsta atgūšanā tiks ievērota minētā metode.
- 45 Tomēr pēc apstrīdētā lēmuma 1. panta un 4. panta 1. punkta daļējas atcelšanas EIG un to ieguldītāji vairs netiek uzskatīti par vienīgajiem SNLS labuma guvējiem un ieguldītāji vairs netiek uzskatīti par vienīgajiem uzņēmumiem, no kuriem Spānijas Karalistei ir jāuzdod atgūt atbalstu. Tādējādi apstrīdētā lēmuma 263.–269. apsvērumā aprakstītā metode, ciktāl tā ir balstīta uz šobrīd jau kļūdainu premisu, saskaņā ar kuru visa priekšrocība ir jāatgūst tikai no EIG ieguldītājiem, ir novecojusi pēc 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) pasludināšanas.
- 46 It īpaši būtiska daļa no priekšrocības varētu būt jāatmaksā citiem SNLS labuma guvējiem. Apstrīdētā lēmuma 263.–269. apsvērumā aprakstītā metode ir balstīta uz citu premisu, kuru Tiesa ir atzinusi par kļūdainu 2023. gada 2. februāra spriedumā Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) un saskaņā ar kuru EIG ieguldītājiem ir jāatmaksā visa nesaderīgā priekšrocība. Tā, piemēram, šīs metodes trešajā posmā, kas attiecas uz “valsts atbalstam līdzvērtīgas nodokļu priekšrocības aprēķināšanu” (minētā lēmuma 266. apsvēruma), ir norādīts, ka “atbalsts, ko EIG un tās ieguldītāji saņēmuši kā attiecīgo nodokļu pasākumu saņēmēji”, atbilst “priekšlaicīgas norakstīšanas, [tonnāžas nodokļa shēmas] [...] un kapitāla pieauguma atbrīvojuma no nodokļiem [...] rezultātā iegūtās kopējās priekšrocības neto pašreizēj[ai] vērtīb[ai]”.
- 47 Tādējādi saskaņā ar LESD 266. pantu, kurā tai ir noteikts pienākums izdarīt secinājumus no 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60), Komisijai tostarp ir pilnībā jāpārskata atgūstamo summu aprēķināšanas metode. Turklāt tā atbildē uz procesa organizatorisko pasākumu, ko Vispārējā tiesa noteica 2023. gada 25. maijā, un tiesas sēdē norādīja, ka atgūšanas rīkojums ir jāpielāgo, lai nodrošinātu minētā sprieduma izpildi.
- 48 No tā izriet – kā prasītājas to atzina tiesas sēdē –, ka prasībām ir zudis priekšmets, ciktāl to mērķis ir apstrīdēt metodi, kas aprakstīta apstrīdētā lēmuma 263.–269. apsvērumā, turklāt prasītāja lietā T-31/14 ir atteikusies no iebildumiem, kurus tā šajā ziņā bija izvirzījusi, kā tas ir norādīts šā sprieduma 21. punktā.
- 49 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāuzskata, ka šīm prasībām ir zudis priekšmets, ciktāl to mērķis ir apstrīdēt, pirmām kārtām, SNLS labuma guvēju un to uzņēmumu identificēšanu, uz kuriem attiecas atgūšanas rīkojums, kā arī apstrīdētā lēmuma pamatojumu šajā ziņā un, otrām kārtām, apstrīdētā lēmuma 263.–269. apsvērumā aprakstīto metodi.
- 50 Savukārt joprojām ir jālemj par prasītāju prasījumiem, ciktāl ar tiem tiek lūgts atcelt apstrīdētā lēmuma daļas, kuras Tiesa nav atcēlusi ar 2023. gada 2. februāra spriedumu Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60).
- 51 Proti, daži prasītāju izvirzītie prasījumi attiecas uz apstrīdētā lēmuma atcelšanu daļā, kas pārsniedz to, attiecībā uz kuru Tiesa ir lēmusi 2023. gada 2. februāra spriedumā Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60). Tādējādi katra no prasītājām, konkrēti, prasības pirmajā prasījumā, lūdza Vispārējo tiesu atcelt minēto lēmumu,

- ciktāl tajā ir konstatēta valsts atbalsta esamība un ir uzdots to atgūt no EIG ieguldītājiem; prasības otrajā prasījumā – atzīt par spēkā neesošu rīkojumu atgūt atbalstu, kas attiecas uz EIG ieguldītājiem, jo ar to tiekot pārkāpti tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principi; un prasības ceturtajā prasījumā – atcelt šā lēmuma 4. panta 1. punktu, ciktāl tajā ir aizliegts nodot atgūšanas slogu citām personām. Turklāt prasītāja lietā T-29/14 lūdz atcelt šā paša lēmuma 1., 2. pantu un 4. panta 1. punktu, ciktāl tajos ieguldītāji ir norādīti kā saņēmēji, kuriem ir jāatmaksā atbalsts.
- 52 Attiecībā uz pamatiem, kas izvirzīti šā sprieduma 51. punktā minēto prasījumu atbalstam, vispirms ir jāatgādina, ka katra no prasītājiem – kā tas ir norādīts šā sprieduma 21. punktā – ir atteikusies no prasības pirmā un trešā pamata.
- 53 No tā izriet, ka ir jālemj par to prasību daļu, ar kuru prasītājas otrajos pamatos apgalvo, ka ir pārkāpts LESD 107. pants, jo Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka atsevišķi SNLS veidojoši nodokļu pasākumi, aplūkojot tos individuāli, ir uzskatāmi par jaunu valsts atbalstu, un piektajos pamatos – ka ir pārkāpts LESD 108. pants, Regulas Nr. 659/1999 14. pants, LES 3. panta 6. punkts un Hartas 16. un 17. pants, ciktāl ar apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktu aizliegts “nodot atgūšanas slogu citām personām”.
- 54 Proti, ja otrie un piektie pamats tiktu apmierināti, tie varētu izraisīt to apstrīdētā lēmuma daļu atcelšanu, kuras Tiesa nav atcēlusi ar 2023. gada 2. februāra spriedumu Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60).
- 55 Šajā ziņā, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja lietā T-31/14, to, ka EIG un to ieguldītāji ir identificēti kā SNLS labuma guvēji, kā arī rīkojumu atgūt atbalstu no pēdējiem minētajiem, kas ietverts apstrīdētajā lēmumā, Tiesa nav pilnībā atcēlusi tā, ka prasībām būtu pilnībā zudis priekšmets.
- 56 Proti, prasītājas lietā T-31/14 apgalvojums izriet no kļūdainas 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) interpretācijas.
- 57 Ar 2023. gada 2. februāra spriedumu Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60), kā norādīts šā sprieduma 16. punktā, Tiesa tikai daļēji atcēla apstrīdēto lēmumu, proti, tikai tā 1. pantu – “ciktāl ar to [EIG] un to ieguldītāji ir identificēti kā vienīgie šajā lēmumā paredzētā atbalsta saņēmēji” (minētā sprieduma rezolutīvās daļas 3. punkts) – un tā 4. panta 1. punktu – “ciktāl ar to Spānijas Karalistei ir uzdots visu šajā lēmumā paredzētā atbalsta summu atgūt no [EIG] ieguldītājiem, kas to ir saņēmuši” (šīs pašas rezolutīvās daļas 4. punkts).
- 58 Savukārt EIG un ieguldītāju identificēšanu par SNLS labuma guvējiem un Spānijas Karalistes pienākumu vismaz no šiem labuma guvējiem atgūt atbalstu vai tā daļu Tiesa nav atcēlusi.
- 59 Nelikumīgā atbalsta pārtraukšana, to atgūstot, lai atjaunotu iepriekšējo situāciju, ir loģiskas sekas šā atbalsta atzīšanai par nelikumīgu (skat. spriedumu, 2011. gada 8. decembris, *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 60 Tomēr 2018. gada 25. jūlija spriedumā Komisija/Spānija u.c. (C-128/16 P, EU:C:2018:591, 46. punkts) Tiesa nosprieda, ka Komisija ir pamatoti uzskatījusi, ka EIG ir SNLS labuma guvēju statuss. Turklāt prasībās, kurās pasludināts 2023. gada 2. februāra spriedums Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60), tika noraidīti prasītāju argumenti šajās lietās, kuru mērķis bija pierādīt, ka SNLS nav valsts atbalsts LESD 107. panta

1. punkta izpratnē par labu EIG un to ieguldītājiem. Turklāt Tiesa nav arī piekritusi šo lietas dalībnieku argumentiem, kuru mērķis ir pierādīt, ka atgūšana no EIG ieguldītājiem bija pretrunā tiesiskās palāvības aizsardzības un tiesiskās drošības principiem.

- 61 Tādējādi pēc 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) apstrīdētais lēmums paliek spēkā, ciktāl ar to par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu ir atzīts atbalsts, ko saņem vismaz EIG un to ieguldītāji, un Spānijas Karalistei ir noteikts pienākums no tiem atgūt minēto atbalstu vai tā daļu. Turklāt apstākļi, ka atgūstamo summu aprēķināšanai apstrīdētā lēmuma 263.–269. apsvērumā aprakstītā metode ir jāmaina, ņemot vērā minēto spriedumu, nekādi nemaina to, ka šis atgūšanas pienākums turpina pastāvēt.
- 62 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka vairs nav jālemj par prasībām, ciktāl tajās ir lūgts atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu – ciktāl EIG un to ieguldītāji tajā ir identificēti kā vienīgie šajā lēmumā paredzētā atbalsta saņēmēji, un minētā lēmuma 4. panta 1. punktu – ciktāl Spānijas Karalistei ar to ir noteikts visu šajā lēmumā paredzētā atbalsta summu atgūt no EIG ieguldītājiem, kuri to ir saņēmuši.

Par lietas būtību

Par otrajiem pamatiem, kas attiecas uz SNLS veidojošo nodokļu pasākumu, tos aplūkojot atsevišķi, kļūdainu kvalificēšanu par jaunu atbalstu

- 63 Ar otrajiem pamatiem prasītājas apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdas, analizējot dažādus nodokļu pasākumus, kas veido SNLS, tos ņemot atsevišķi.
- 64 Pirmkārt, prasītājas apgalvo, ka priekšlaicīgas norakstīšanas shēma ir vispārpiemērojama un ka tas nav selektīvs pasākums un nerada nekādu ekonomisku priekšrocību, līdz ar to tā nebūtu jākvalificē kā valsts atbalsts.
- 65 Otrkārt, attiecībā uz tonnāžas nodokļa sistēmas piemērošanu EIG un Noteikumu par uzņēmumu ienākuma nodokli 50. panta 3. punktu prasītājas būtībā norāda, ka šie pasākumi nav selektīvi un ka Komisija tos jau bija atļāvusi Lēmumā C(2004) 1931, tādēļ tad, ja minētie pasākumi būtu jāuzskata par valsts atbalstu, tie attiecīgā gadījumā būtu pastāvošs atbalsts.
- 66 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.
- 67 Šajā ziņā ir jānorāda, ka prasītāju argumenti, ar kuriem tiek apstrīdēta noteiktu nodokļu pasākumu, kas veido SNLS, kvalificēšana par jaunu atbalstu, to selektīvais raksturs un priekšrocības esamība, patiesībā ir balstīti uz premisu, saskaņā ar kuru minētie pasākumi būtu jāvērtē atsevišķi, ņemot vērā LESD 107. pantu, nevis attiecībā uz SNLS kopumā.
- 68 Taču šī premisa ir kļūdaina. Proti, kā Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 116. apsvērumā, SNLS veidojošie dažādie nodokļu pasākumi būtībā ir juridiski saistīti, jo priekšlaicīgai norakstīšanai bija jāsaņem nodokļu iestāžu atļauja, no kuras turklāt bija atkarīga Noteikumu par uzņēmumu ienākuma nodokli 50. panta 3. punkta piemērošana, kurā ir noteikts izņēmums no tonnāžas nodokļa sistēmas. Turklāt tie bija arī faktiski saistīti, jo administratīvā atļauja

priekšlaicīgai norakstīšanai tika piešķirta vienīgi saistībā ar to kuģu līzingu ligumiem, kuriem ir piemērojama minētā sistēma un kuriem tādēļ varēja piemērot minētajā 50. panta 3. punktā paredzēto noteikumu.

- 69 Tieši šādas saiknes starp SNLS veidojošajiem nodokļu pasākumiem esamības dēļ Vispārējā tiesa 2020. gada 23. septembra sprieduma Spānija u.c./Komisija (T-515/13 RENV un T-719/13 RENV, EU:T:2020:434) 101. punktā nosprieda: tā kā viens no pasākumiem, kas ļauj gūt labumu no SNLS kopumā, proti, priekšlaicīgas norakstīšanas atļauja, bija selektīvs, Komisija, nepieļaudama kļūdu, apstrīdētajā lēmumā uzskatīja, ka sistēma ir selektīva kopumā, un Tiesa šo secinājumu ir apstiprinājusi 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) 71. un 72. punktā.
- 70 Turklāt nepieciešamību izvērtēt SNLS kopumā kā atbalsta shēmu Tiesa netieši ir apstiprinājusi 2023. gada 2. februāra spriedumā Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60). Proti, minētā sprieduma 137. punktā Tiesa secinājumu, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu saistībā ar attiecīgā atbalsta saņēmēju identificēšanu un tādējādi saistībā ar tā atgūšanu, tostarp ir balstījusi uz to, ka Komisija ir uzskatījusi, ka SNLS kopumā ir atbalsta shēma, kura izriet no Spānijas nodokļu tiesību aktu piemērošanas un no Spānijas nodokļu administrācijas piešķirtajām atļaujām un kuras mērķis neatkarīgi no izmantotajām juridiskajām procedūrām bija radīt priekšrocību tostarp EIG un kuģniecības sabiedrībām.
- 71 No tā izriet: tā kā visi prasītāju argumenti ir balstīti uz kļūdainu premisu, saskaņā ar kuru katrs no trim nodokļu pasākumiem, kas veido SNLS un kas minēti šā sprieduma 64. un 65. punktā, ir jāanalizē individuāli, ņemot vērā LESD 107. pantu, nevis izvērtējot SNLS kopumā, tie ir jānoraida kā acīmredzami nepamatoti.
- 72 Tādējādi, lai konkrētāk atbildētu uz prasītāju izvirzītajiem iebildumiem, pirmām kārtām, attiecībā uz iebildumiem, ar kuriem tiek apstrīdēta atsevišķu SNLS veidojošo nodokļu pasākumu – it īpaši priekšlaicīgas norakstīšanas shēmas piemērošanas, tonnāžas sistēmas piemērošanas EIG un Noteikumu par uzņēmumu ienākuma nodokli 50. panta 3. punkta – selektivitāte, Tiesa 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) 57.–74. punktā apstiprināja Vispārējās tiesas vērtējumu, saskaņā ar kuru SNLS diskrecionāru aspektu esamība varēja dot priekšrocības saņēmējiem salīdzinājumā ar citiem nodokļa maksātājiem, kas ir salīdzināmā faktiskā un juridiskā situācijā, un apstiprināja, ka tādējādi priekšlaicīgai norakstīšanai ir selektīvs raksturs. Turklāt tā nosprieda, ka Vispārējā tiesa varēja pamatoti secināt, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatīdama, ka priekšlaicīgas norakstīšanas dēļ SNLS bija selektīva kopumā.
- 73 Šādos apstākļos ir jānoraida prasītāju iebildumi par to, ka Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka priekšlaicīgas norakstīšanas shēma, tonnāžas nodokļa sistēmas piemērošana EIG un Noteikumu par uzņēmumu ienākuma nodokli 50. panta 3. punkts, tos aplūkojot atsevišķi kā SNLS veidojošus nodokļu pasākumus, bija selektīvi.

- 74 Otrām kārtām, attiecībā uz prasītāju iebildumiem par Komisijas secinājumu, saskaņā ar kuru priekšlaicīgas norakstīšanas shēma SNLS labuma guvējiem piešķir ekonomisku priekšrocību, ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija EIG un ieguldītājiem, kas bija tās biedri, piešķirtās priekšrocības ir aprakstījuši šādi:
- tas, ka Likuma par uzņēmumu ienākuma nodokli 115. panta 11. punktā ir atļauts sākt paātrinātu norakstīšanu pirms aktīva izmantošanas sākuma (apstrīdētā lēmuma 132. apsvērums);
  - tonnāžas nodokļa sistēmas piemērošana EIG (apstrīdētā lēmuma 142. apsvērums);
  - izņēmums no pienākuma parastā kārtībā piemērot šā likuma 125. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru daži jūras kuģi, kas parasti būtu jāuzskata par izmantotiem vai lietotiem, tiek uzskatīti par jauniem, pārejot uz minēto sistēmu, un tāpēc tiek pilnībā atcelta to slēpto nodokļu parādu nomaksa (apstrīdētā lēmuma 145. apsvērums).
- 75 Kā atgādināts šā sprieduma 70. punktā, 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60) 137. punktā Tiesa, lai secinātu, ka Komisija ir pieļāvusi tiesību kļūdu saistībā ar attiecīgā atbalsta saņēmēju identificēšanu, norādīja, ka SNLS kopumā ir atbalsta shēma, kura izriet no Spānijas nodokļu tiesību aktu piemērošanas un no Spānijas nodokļu administrācijas piešķirtajām atļaujām un kuras mērķis ir radīt priekšrocību tostarp EIG un kuģniecības sabiedrībām.
- 76 No tā izriet, ka prasītāju arguments, saskaņā ar kuru priekšlaicīga norakstīšana nepiešķir ekonomisku priekšrocību, ir jānoraida kā acīmredzami nepamatots, jo tas ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu, ka šis nodokļu pasākums ir jāanalizē individuāli, ņemot vērā LESD 107. pantu, nevis izvērtējot SNLS kopumā.
- 77 Trešām kārtām, attiecībā uz prasītāju iebildumiem par jauna atbalsta neesamību vispirms ir jānorāda, ka, lai gan Komisija apstrīdētā lēmuma 238. apsvērumā ir konstatējusi, ka “individuāli pasākumi (izņemot nomātu aktīvu paātrinātu norakstīšanu) veido valsts atbalstu”, SNLS (kā norādīts šā sprieduma 68. punktā) tika analizēta kopā ar tonnāžas nodokļa sistēmu un tieši SNLS darījums kopumā tika uzskatīts par nelikumīgu valsts atbalstu, kas daļēji nav saderīgs ar iekšējo tirgu, un ka šo pieeju apstiprināja Tiesa, kā tas atgādināts šā sprieduma 70. punktā.
- 78 Proti, kā prasītājas apstiprināja tiesas sēdē, tās neapstrīd, ka SNLS kā sistēma nav tikusi paziņota Komisijai, nedz arī šī iestāde to būtu atļāvusi agrākā lēmumā un ka minētā sistēma, vērtējot to kopumā, tādēļ nevar tikt kvalificēta par pastāvošu atbalstu. Turklāt nav strīda par to, ka vismaz viens no SNLS veidojošajiem nodokļu pasākumiem, konkrēti, paātrināta norakstīšana, aplūkojot to atsevišķi, netika paziņots Komisijai un ka pēdējā minētā to nav apstiprinājusi agrākā lēmumā.
- 79 No tā izriet, ka, pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, Komisijai, apstrīdētajā lēmumā izvērtējot SNLS, nebija jāizmanto pastāvošajām atbalsta shēmām piemērojamā procedūra.
- 80 Šādos apstākļos otrie pamati ir jānoraida kā nepamatoti un nav jāatbild uz prasītāju argumentiem par attiecīgo nodokļu pasākumu, aplūkojot tos atsevišķi, selektīvo raksturu, priekšrocības esamību vai to kvalificēšanu par jaunu atbalstu.

Par piektajiem pamatiem, kuri attiecas uz līguma noteikumiem, ar kuriem saņēmēji tiek aizsargāti pret nelikumīga un nesaderīga valsts atbalsta atgūšanu

- 81 Piektie pamati attiecas uz LESD 108. panta 3. punkta, Regulas Nr. 659/1999 14. panta, LES 3. panta 6. punkta, kā arī Hartas 16. un 17. pantā nostiprinātās darījumdarbības brīvības un tiesību uz īpašumu pārkāpumu.
- 82 It īpaši prasītājas apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā, saskaņā ar kuru Spānijas Karalistei ir jāatgūst atbalsts no saņēmējiem, “nedodot iespēju [tiem] nodot atgūšanas slogu citām personām”, esot kļūdaini paredzēts, ka nav spēkā līguma noteikumi, saskaņā ar kuriem ieguldītāji, tostarp no kuģu būvētavām, varētu pieprasīt summas, kas tiem bija jāatmaksā valstij (turpmāk tekstā – “noteikumi par kompensāciju”).
- 83 Prasītājas uzskata, ka Komisijai valsts atbalsta kontroles procedūrās nav kompetences uzskatīt (kā tā to ir darījusi apstrīdētā lēmuma 275. apsvērumā), ka noteikumi par kompensāciju, par ko vienojušās privātpersonas, ir pretrunā pašai valsts atbalsta kontroles sistēmas būtībai. Tā nedrīkstot aizliegt ekonomiskās plūsmas vai vienošanās par kompensāciju starp privātpersonām, kas neietekmē ne valsti, ne tās resursus.
- 84 Komisija apstrīd prasītāju argumentus.
- 85 Vispirms attiecībā uz kompetences piešķiršanas principu ir jāatgādina, ka atbilstoši LES 5. panta 2. punktam Savienība darbojas tikai to kompetenču robežās, ko tai Līgumos piešķirušas dalībvalstis, lai sasniegtu tajos paredzētos mērķus. Saskaņā ar LES 4. panta 1. punktu un LES 5. panta 2. punktu kompetence, kas Līgumos nav piešķirta Savienībai, paliek dalībvalstīm.
- 86 Attiecībā uz principiem, kas reglamentē Komisijas un valsts iestāžu lomu valsts atbalsta jomā, ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 108. pantu un Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu, kas *ratione temporis* ir piemērojams šīs lietas faktiem, Komisijas kompetencē ir ne tikai izvērtēt valsts atbalsta saderību ar iekšējo tirgu, bet arī uzdot atgūt nelikumīgu un ar iekšējo tirgu nesaderīgu atbalstu. Konkrētāk, saskaņā ar šīs regulas 14. panta 1. punktu, kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts “veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja”. Lai gan atgūšanas rīkojums ir jāizpilda valsts iestādēm saskaņā ar valsts tiesībās paredzētajām procedūrām, ir jāatgādina, ka dalībvalstu procesuālo autonomiju tostarp ierobežo Savienības tiesību efektivitātes princips, kā tas būtībā izriet no šīs pašas regulas 14. panta 3. punkta.
- 87 Tādējādi dalībvalstij, kurai adresēts lēmums, kas ietver pienākumu atgūt nelegālo atbalstu, atbilstoši LESD 288. pantam ir jāveic visi atbilstošie pasākumi, lai nodrošinātu šā lēmuma izpildi. Ir jānotiek efektīvai maksājamo summu atgūšanai, lai novērstu konkurences kropļojumu, ko izraisījusi nelikumīga atbalsta sniegta konkurētspējas priekšrocība (skat. spriedumu, 2013. gada 24. janvāris, Komisija/Spānija, C-529/09, EU:C:2013:31, 91. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 88 Attiecīgās dalībvalsts pienākums atgūšanas ceļā atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, saskaņā ar pastāvīgo Tiesas judikatūru ir vērsts uz tās situācijas atjaunošanu, kāda pastāvēja pirms atbalsta piešķiršanas. Šis mērķis ir sasniegts tad, kad attiecīgo atbalstu, kam vajadzības gadījumā ir pieskaitīti nokavējuma procenti, tā saņēmēji vai, citiem vārdiem sakot, uzņēmumi, kuri to faktiski ir izmantojuši, ir atmaksājuši. Šādas atmaksāšanas rezultātā atbalsta saņēmējs faktiski zaudē priekšrocību, kāda tam bijusi tirgū salīdzinājumā ar tā konkurentiem, un

tiek atjaunota situācija, kāda pastāvējusi pirms atbalsta piešķiršanas (skat. spriedumu, 2023. gada 2. februāris, Spānija u.c./Komisija, C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60, 130. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 89 Turklāt Savienības noteikumu piemērošana valsts atbalsta jomā balstās uz lojālas sadarbības pienākumu starp valsts tiesām, no vienas puses, un Komisiju un Savienības tiesām, no otras puses, kuru īstenojot ikviena no tām rikojas atkarībā no lomas, kas tai atvēlēta LESD. Īstenojot šo sadarbību, valsts tiesām, kā tas izriet no LES 4. panta 3. punkta, ir jāveic visi vispārīgie vai īpašie pasākumi, lai nodrošinātu no Savienības tiesībām izrietošo pienākumu izpildi, un jāatturas no tādu pasākumu veikšanas, kuri var apdraudēt Līguma mērķu sasniegšanu (skat. spriedumu, 2014. gada 13. februāris, *Mediaset*, C-69/13, EU:C:2014:71, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 90 Tādējādi, pārbaudot, kā dalībvalstis ievēro pienākumus, kas tām noteikti LESD 107. un 108. pantā, valstu tiesām un Komisijai ir papildinošas un atšķirīgas lomas. Kamēr atbalsta pasākumu saderības ar kopējo tirgu izvērtēšana ir ekskluzīvā Komisijas kompetencē, kuras darbību pārbauda Savienības tiesas, valstu tiesas rūpējas par to, lai tiktu nodrošināta indivīdu tiesību aizsardzība gadījumos, kad nav izpildīts LESD 108. panta 3. punktā paredzētais pienākums iepriekš paziņot par valsts atbalstu Komisijai (skat. spriedumu, 2003. gada 21. oktobris, *van Calster* u.c., C-261/01 un C-262/01, EU:C:2003:571, 74. un 75. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 91 Piektie pamati ir jāizskata minēto principu gaismā.
- 92 Vispirms ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā – saskaņā ar kuru Spānijas Karalistei ir jāatgūst atbalsts no saņēmējiem, “nedodot iespēju [tiem] nodot atgūšanas slogu citām personām”, – sniegtais precizējums ir formulēts plaši un tajā nav norādīti tikai noteikumi par kompensāciju, kurus Komisija analizējusi minētā lēmuma 270.–276. apsvērumā.
- 93 Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību akta rezolūтивā daļa ir nešķirami saistīta ar tā motīvu daļu, kas nozīmē, ka tā ir jāinterpretē, ņemot vērā šā akta pieņemšanas pamatā esošos iemeslus (skat. spriedumus, 2020. gada 26. marts, *Hungeod* u.c., C-496/18 un C-497/18, EU:C:2020:240, 69. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2007. gada 17. septembris, *Microsoft* /Komisija, T-201/04, EU:T:2007:289, 1258. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 94 Turklāt saskaņā ar vispārējo interpretācijas principu Savienības akts, ciktāl iespējams, ir jāinterpretē tā, lai netiktu ietekmēta tā spēkā esamība, un saskaņā ar primārajiem tiesību aktiem kopumā (skat. spriedumu, 2013. gada 31. janvāris, *McDonagh*, C-12/11, EU:C:2013:43, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 95 No tā izriet, ka šajā lietā apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punkts ir jālasa šā lēmuma 270.–276. apsvēruma gaismā.
- 96 Šajā ziņā jānorāda, ka, patiešām, apstrīdētā lēmuma 270. apsvērumā Komisija vispārīgi atsauca uz to, ka pastāv “konkrēt[i] pant[i] konkrētos līgumos starp ieguldītājiem, kuģniecības sabiedrībām un kuģu būvētavām”, saskaņā ar kuriem “kuģu būvētavu pienākums būtu atlīdzināt citām līgumslēdzējām pusēm, ja gaidāmās nodokļu priekšrocības nav iespējams saņemt”. Tomēr jānorāda, ka minētajā lēmumā Komisija nav konkrēti identificējusi šos noteikumus un nav citējusi to formulējumu. Turklāt, kā tā būtībā atzina tiesas sēdē, ir jānorāda, ka minētie noteikumi neattiecas konkrēti uz nelikumīga vai ar iekšējo tirgu nesaderīga valsts atbalsta atgūšanas gadījumu, bet, vispārīgāk, uz tās iespējas sekām, ka kompetentās iestādes neapstiprina no SNLS izrietošās nodokļu priekšrocības vai ka pēc to apstiprināšanas tiek apstrīdēta to spēkā esamība.

- 97 Tomēr apstrīdētā lēmuma 271. un nākamajos apsvērumos Komisija konkrētāk identificē konkrētos noteikumu par kompensāciju aspektus, kas, tās ieskatā, ir problemātiski nelikumīga un ar iekšējo tirgu nesaderīga atbalsta atgūšanas kontekstā. Tādējādi minētā lēmuma 272.–274. apsvērumā tā precizē, ka atgūšanas mērķis, kas ir vērsts uz agrākās situācijas atjaunošanu un it īpaši uz tāda konkurences izkropļojuma novēršanu, kuru izraisījusi konkurences priekšrocība, ko radījis nelikumīgais un ar iekšējo tirgu nesaderīgais atbalsts, tiktu neatgriezeniski apdraudēts, ja privātā sektora pārstāvji drikstētu saskaņā ar līguma noteikumiem mainīt Komisijas pieņemto atgūšanas lēmumu ietekmi. Šā lēmuma 275. apsvērumā tā uzskata, ka līguma noteikumi, kas aizsargā atbalsta saņēmējus no nelikumīga un nesaderīga atbalsta atgūšanas, nododot šādas atgūšanas tiesiskos un ekonomiskos riskus citām personām, ir pretrunā valsts atbalsta kontroles sistēmas, kas ir sabiedriskās kārtības noteikumu kopums, būtībai.
- 98 Tādējādi apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniegtais precizējums, neraugoties uz tā plašo formulējumu, ir jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas tikai uz noteikumiem par kompensāciju, ciktāl tie var tikt interpretēti kā tādi, kas nelikumīga un ar iekšējo tirgu nesaderīga atbalsta saņēmējus aizsargā pret tā atgūšanu.
- 99 Turpinājumā ir jānorāda, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniegtais precizējums nenozīmē, ka Komisija būtu paredzējusi, ka noteikumi par kompensāciju nav spēkā, jo attiecīgā gadījumā šāda kompetence ir valsts tiesām.
- 100 Proti, apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniegtais precizējums ir jāsaprot tādējādi, ka tā mērķis ir tikai noskaidrot tā atgūšanas pienākuma apjomu, kas saskaņā ar šā sprieduma 87. un 88. punktā minēto judikatūru ir Spānijas Karalistei.
- 101 It īpaši noteikumi par kompensāciju, ciktāl tos var interpretēt šā sprieduma 98. punktā norādītajā nozīmē, varētu radīt šķērslī tam, lai attiecīgā dalībvalsts izpildītu pienākumu atgūt nelikumīgu un ar iekšējo tirgu nesaderīgu atbalstu no saņēmējiem, kuri to faktiski ir izmantojuši. Proti, šo noteikumu dēļ šie saņēmēji izvairītos no atgūšanas pienākuma, un tas neļautu atjaunot situāciju, kāda pastāvēja pirms atbalsta piešķiršanas. Kā pamatoti norāda Komisija, šāda situācija varētu apdraudēt Līgumā noteiktās valsts atbalsta kontroles sistēmas lietderīgo iedarbību. Tādējādi atbilstoši iepriekš 88. punktā minētajai judikatūrai Spānijas Karalistei, tostarp valsts tiesām, ir jānodrošina, lai pilnībā tiktu izpildīts pienākums atgūt atbalstu no saņēmējiem vai, citiem vārdiem sakot, no uzņēmumiem, kuri to faktiski ir izmantojuši.
- 102 Tātad apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniegtais precizējums nenozīmē, ka Komisija būtu pārsniegusi kompetenci, kas tai piešķirta saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu. Lai gan ir taisnība, ka atbilstoši šīs pašas regulas 14. panta 3. punktam atgūšana tiek veikta saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesībās paredzētajām procedūrām, tomēr minētajā regulas tiesību normā ir prasīts, lai tās nodrošinātu tūlītēju un efektīvu Komisijas lēmuma izpildi. Tādējādi nekas neliedz Komisijai minētajā lēmumā precizēt, ka Spānijas Karalistei ir jārikojas tā, lai saņēmēji atmaksātu atbalsta summas, kuras tie faktiski izmantojuši, bez iespējas nodot šo summu atgūšanas slogu citai līgumslēdzējai pusei.
- 103 Šajā lietā šis secinājums vēl jo vairāk ir pamatots tāpēc, ka noteikumi par kompensāciju – kā Komisija to apstiprināja tiesas sēdē – bija paredzēti pamatlīgumos, kas noslēgti starp dažādiem SNLS dalībniekiem. Šie pamatlīgumi bija daļa no visiem juridiski saistošajiem līgumiem, kuri, kā Tiesa ir uzsvērusi 2023. gada 2. februāra spriedumā Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60, 138. punkts), bija iesniegti nodokļu administrācijai un kurus pēdējā minētā ņēma vērā, atļaujot priekšlaicīgu norakstīšanu. Minētā sprieduma

137. punktā Tiesa apstiprināja, ka SNLS ir jāvērtē kopumā, ietverot ne tikai attiecīgos Spānijas nodokļu tiesību aktus, bet arī Spānijas nodokļu administrācijas piešķirtās atļaujas un tātad arī minētos juridiski saistošos līgumus.

- 104 Šādos apstākļos, tā kā, novērtējot SNLS saderību ar valsts atbalsta noteikumiem, Komisijas uzmanība tika vērsta uz to, ka pastāv noteikumi par kompensāciju, kas ir paredzēti līgumos, kuri bija iesniegti nodokļu administrācijai un kurus tā ņēma vērā, lai atļautu priekšlaicīgu norakstīšanu, tā nav pārsniegusi savas pilnvaras tādēļ, ka būtībā atgādinājusi, ka saskaņā ar šā sprieduma 88. punktā minēto judikatūru Spānijas Karalistei ir jāatgūst atbalsts no tā saņēmējiem un ka pēdējie minētie nevar, pamatojoties uz noteikumiem par kompensāciju, nodot atgūšanas slogu citai līgumslēdzējai pusei.
- 105 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, prasītāju argumenti, saskaņā ar kuriem Komisija, apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniedzot precizējumus, ir pārsniegusi savu kompetenci, ir jānoraida.
- 106 Neviens no pārējiem prasītāju argumentiem nevar atspēkot minētā precizējuma tiesiskumu.
- 107 Pirmkārt, prasītājas atsauca uz saskaņotības trūkumu tādēļ, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija esot iejaukusies privātos līgumos, aizliedzot ekonomiskās plūsmas, kuras izriet no noteikumiem par kompensāciju, par kuriem vienojušās privātpersonas, un vienlaikus atbrīvojot kuģu būvētavas un kuģniecības sabiedrības no jebkāda atmaksāšanas pienākuma, pamatojoties uz to, ka iegūtās priekšrocības izriet no privāttiesiskām attiecībām starp šiem tiesību subjektiem.
- 108 Šajā ziņā ir jānorāda, ka pēc Tiesas 2023. gada 2. februāra sprieduma Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60, 137. un 138. punkts) šāda iespējama pretruna katrā ziņā ir izzudusi, ņemot vērā, ka minētajā spriedumā, kā norādīts šā sprieduma 103. punktā, Tiesa apstiprināja, ka Komisijai, izvērtējot SNLS kopumā, bija jāņem vērā līgumi, kas iesniegti nodokļu administrācijai un kurus pēdējā minētā ņēma vērā, atļaujot priekšlaicīgu norakstīšanu. Tādēļ šis arguments pēc minētā sprieduma nevar tikt atbalstīts.
- 109 Otrkārt, prasītājas uzskata, ka, aizliedzot noteikumus par kompensāciju, apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta pretruna Tiesas judikatūrai un Komisijas lēmumpieņemšanas praksei, tomēr Komisija nav izteikusi nekādus iebildumus pret tiem līgumiem starp pārdevējiem un pircējiem, kuri regulē iespējamā prettiesiskā atbalsta atgūšanas sekas starp privātpersonām.
- 110 Tomēr pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, nekas Tiesas judikatūrā neliedz Komisijai, uzdodot atgūt nelikumīgu un ar iekšējo tirgu nesaderīgu atbalstu, precizēt, ka attiecīgajai dalībvalstij tas ir jāatgūst no tā saņēmējiem, un pēdējie minētie, pamatojoties uz tādiem noteikumiem par kompensāciju kā šajā lietā, nevar nodot atgūšanas slogu citai līgumslēdzējai pusei, neraugoties uz šā precizējuma iespējamām sekām attiecībā uz līgumiem, kas noslēgti starp privātpersonām.
- 111 Gluži pretēji, 2011. gada 8. decembra spriedumā *Residex Capital IV* (C-275/10, EU:C:2011:814), kas minēts apstrīdētā lēmuma 274. apsvērumā, Tiesa uzsvēra, ka pienākums atgūt nelikumīgi piešķirtu valsts atbalstu prasa, lai saņēmējs zaudētu priekšrocību, kas tam bija salīdzinājumā ar tā konkurentiem, un būtu atjaunota situācija, kas pastāvēja pirms atbalsta izmaksas (skat. minētā sprieduma 34. punktu). Turklāt Tiesa nosprieda, ka, lai novērstu atbalsta radīto konkurences izkropļojumu, valsts tiesas var iejaukties un atzīt līgumus par spēkā neesošiem, tostarp kaitējot pusēm, kuras nebija atbalsta saņēmējas. Šajā gadījumā apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniegtais precizējums tikai atgādina Spānijas Karalistei par pienākumu atgūt atbalstu no tā

saņēmējiem, lai tiktu atjaunota situācija, kāda bija pirms minētā atbalsta izmaksas. Pretēji tam, ko apgalvo prasītājas, tam, ka atšķirībā no šīs lietas lieta, kurā tika pasludināts iepriekš minētais spriedums, attiecas uz atbalstu valsts garantijas veidā, kā arī uz valsts tiesu kompetenci atzīt privātos līgumus par spēkā neesošiem, šajā ziņā nav nozīmes. Kā ir norādīts šā sprieduma 99. punktā, apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniegtais precizējums nenozīmē, ka Komisija būtu paredzējusi, ka noteikumi par kompensāciju nav spēkā.

- 112 Turklāt, ciktāl prasītājas apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir pretrunā atsevišķiem agrākiem Komisijas lēmumiem (pat pieņemot, ka tas tā ir), ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijas lēmumpieņemšanas prakse citās lietās nevar ietekmēt lēmuma tiesiskumu, ko var novērtēt, tikai ņemot vērā Līguma objektīvos noteikumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 19. oktobris, *Ighoga Region 10 u.c./Komisija*, T-582/20, nav publicēts, EU:T:2022:648, 215. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 113 Treškārt, prasītājas uzskata, ka ar apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punkta precizējumu tiek pārkāpta arī Hartas 16. pantā nostiprinātā darījumdarbības brīvība. Turklāt tās apgalvo, ka minētais precizējums nepamatoti liedzot EIG ieguldītājiem tiesības uz kompensāciju, kas tiem it īpaši esot attiecībā uz kuģu būvētavām, tādējādi izraisot viņu privāto tiesību ekspropriāciju, un tas ir Hartas 17. pantā nostiprināto tiesību uz īpašumu aizskārums.
- 114 Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar Hartas 16. pantu darījumdarbības brīvību atzīst saskaņā ar Savienības tiesību aktiem un valstu tiesību aktiem un praksi.
- 115 Ar šo pantu piešķirtā aizsardzība ietver brīvību veikt saimniecisko darbību vai komercdarbību, līgumu slēgšanas brīvību un brīvu konkurenci (skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *Adusbef u.c.*, C-686/18, EU:C:2020:567, 82. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 116 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru darījumdarbības brīvība nav absolūta prerogatīva. Tā var tikt pakļauta plašam tādu valsts varas iejaukšanās pasākumu komplektam, kuri vispārējās interesēs var radīt ierobežojumus saimnieciskās darbības veikšanai (skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *Adusbef u.c.*, C-686/18, EU:C:2020:567, 83. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 117 Saskaņā ar Hartas 17. panta 1. punktu ikvienai personai ir tiesības uz īpašumu, kas iegūts likumīgi, tiesības to lietot un atsavināt, kā arī tiesības attiecībā uz to dot rīkojumu savas nāves gadījumam, un nevienam nedrīkst atņemt īpašumu, ja vien tas nav jādara sabiedrības interesēs, kā arī gadījumos un apstākļos, kuri ir paredzēti tiesību aktos, ar noteikumu, ka par zaudējumiem laikus izmaksā taisnīgu kompensāciju. Īpašuma izmantošanu var noteikt ar tiesību aktiem, ciktāl tas nepieciešams vispārējās interesēs (spriedums, 2020. gada 16. jūlijā, *Adusbef u.c.*, C-686/18, EU:C:2020:567, 84. punkts).
- 118 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka šajā tiesību normā garantētās tiesības uz īpašumu nav absolūta prerogatīva un ka to izmantošana var tikt ierobežota ar nosacījumu, ka šie ierobežojumi faktiski atbilst Savienības vispārējo interešu mērķiem un attiecībā uz sasniedzamo mērķi nav pārmērīga un nepieņemama iejaukšanās, kas apdraud šādi garantēto tiesību pašu būtību (skat. spriedumu, 2020. gada 16. jūlijs, *Adusbef u.c.*, C-686/18, EU:C:2020:567, 85. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 119 Turklāt ir jāatgādina, ka Hartas 52. panta 1. punktā ir pieļauts, ka tajā noteikto brīvību – tostarp darījumdarbības brīvības un tiesību uz īpašumu – izmantošanai var tikt piemēroti ierobežojumi, ciktāl šie ierobežojumi ir noteikti tiesību aktos, ar tiem tiek respektēta šo tiesību un brīvību būtība

un, ievērojot samērīguma principu, tie ir nepieciešami un faktiski atbilst vispārējo interešu mērķiem, ko atzinusi Savienība, vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības (spriedums, 2020. gada 16. jūlijā, *Adusbef* u.c., C-686/18, EU:C:2020:567, 86. punkts).

- 120 Šajā lietā, pat pieņemot, ka apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniegtais precizējums būtu uzskatāms par tādu, kas ierobežo darījumdarbības brīvību un tiesības uz īpašumu, vispirms ir jānorāda, ka šis ierobežojums tostarp izriet no atgūšanas pienākuma, kas paredzēts LESD 108. panta 2. punktā, kā arī Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktā, un tādējādi tas ir paredzēts tiesību aktos.
- 121 Attiecībā uz nosacījumu par darījumdarbības brīvības un tiesību uz īpašumu būtības ievērošanu ir jākonstatē, ka prasītājas neapstrīd, ka apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniegtais precizējums neietekmē šo būtisko saturu.
- 122 Vēl jānorāda, ka šim precizējumam ir vispārējas nozīmes mērķis. Proti, kā izklāstīts šā sprieduma 101. un 102. punktā, tā mērķis ir nodrošināt, lai noteikumi par kompensāciju neapdraudētu Spānijas Karalistes atgūšanas pienākumu, un, vispārīgāk, garantēt Līgumā paredzētās valsts atbalsta kontroles sistēmas lietderīgo iedarbību.
- 123 Turklāt prasītājas Vispārējai tiesai nav iesniegušas nevienu pierādījumu, kas ļautu konstatēt, ka, ņemot vērā šo mērķi, apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā sniegtais precizējums ir uzskatāms par nesamērīgu vai nepieņemamu iejaukšanos, kas apdraud darījumdarbības brīvības vai tiesību uz īpašumu pašu būtību.
- 124 Visbeidzot, attiecībā uz precizējuma, kas sniegts apstrīdētā lēmuma 4. panta 1. punktā, nepieciešamību prasītājas neizvirza nevienu pierādījumu, kas ļautu uzskatīt, ka, sniedzot šo precizējumu, Komisija ir pārsniegusi to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu šā sprieduma 122. punktā atgādinātos mērķus, piemēram, mērķi atjaunot situāciju, kāda bija pirms atbalsta piešķiršanas, un atgūt attiecīgo atbalstu no saņēmējiem. Turklāt, kā Vispārējā tiesa ir uzskatījusi šā sprieduma 102. punktā, minētā lēmuma 4. panta 1. punktā ir tikai precizēts Spānijas Karalistes atgūšanas pienākuma apjoms.
- 125 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, piekrite pamati ir jānoraida kā nepamatoti.
- 126 Jāsecina, ka prasības daļēji ir zaudējušas savu priekšmetu un ir jāuzskata, ka pārējā daļā tās ir nepamatotas.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 127 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs.
- 128 Turklāt atbilstoši Reglamenta 137. pantam, ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisīšanas, Vispārējā tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem pēc saviem ieskatiem.

- 129 Šajā lietā tika konstatēts, ka daļai no strīda ir zudis priekšmets. Strīda priekšmeta daļēja izzušana ir tādas Komisijas pieļautas tiesību kļūdas sekas, uz kuru arī ir atsaukušās prasītājas šajās prasībās un kuras dēļ apstrīdētais lēmums daļēji tika atcelts ar Tiesas 2023. gada 2. februāra spriedumu Spānija u.c./Komisija (C-649/20 P, C-658/20 P un C-662/20 P, EU:C:2023:60).
- 130 Savukārt prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs daļā, par kuru vēl ir jālemj.
- 131 Šādos apstākļos Vispārējā tiesa nolemj, ka katrs lietas dalībnieks savus tiesāšanās izdevumus sedz pats.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) Par prasībām nav jālemj, ciktāl tās ir vērstas pret Komisijas Lēmuma 2014/200/ES (2013. gada 17. jūlijs) par valsts atbalstu SA.21233 C/11 (ex NN/11, ex CP 137/06), ko īstenojusi Spānija – Noteiktiem finanšu lizinga ligumiem piemērojamais nodokļu režīms, pazīstams arī kā “Spānijas nodokļu lizinga sistēma”, 1. pantu, ciktāl tajā ekonomisko interešu grupas un to ieguldītāji norādīti kā vienīgie šajā lēmumā minētā atbalsta saņēmēji, un minētā lēmuma 4. panta 1. punktu, ciktāl tas uzdod Spānijas Karalistei atgūt visu šajā lēmumā minēto atbalsta summas apmēru no ekonomisko interešu grupas ieguldītājiem, kuri to saņēmuši.
- 2) Pārējā daļā prasības noraidīt.
- 3) Katrs lietas dalībnieks savus tiesāšanās izdevumus sedz pats.

Kornezov

De Baere

Petrlík

Kecsmár

Kingston

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2024. gada 21. februārī.

[Paraksti]